

Antoni Hormigo i Escandell, setanta anys de natura i creació

per Sonya Torres Planells

L'any 2003 un dels escultors més paradigmàtics que aquesta terra nostra eivissenca ha vist néixer farà setanta anys. Valguin aquestes paraules, en forma de breu antologia crítica, com a homenatge a tota una vida de creació.

D'estil figuratiu simbòlic en la línia surrealista, els seus treballs tenen com a origen la inspiració en la natura. Partint d'una idea prèvia, l'autor selecciona la matèria que donarà forma als éssers generats per la seva imaginació. La figura humana, interpretada amb gran llibertat, sol ser la forma omnipresent, encara que també trobem regularment figures fantàstiques i, esporàdicament, formes simbòliques abstractes.

La seva tècnica ha estat principalment la talla en fusta, que selecciona del seu entorn eivissenc, com l'olivera, el pi, la savina, l'ametller i el garrover, tot i que també ha treballat la pedra.

Va aprendre aquesta tècnica al costat del seu pare, Antoni Hormigo Josefa, també escultor, i completà la seva formació de forma autodidacta.

El tall precís del cisell, els jocs de llums i ombres sorgits del modelat de les superfícies i un pulcríssim polit són els trets essencials que demostren una acura-

da tècnica i mestratge, que al costat d'un voluntari esperit sintètic, l'estilització de les estructures figuratives i el predomini de la línia corba sobre la recta evitant les simetries, donen a les seves peces una remarcable personalitat artística.

La concepció del volum és el suport d'una profunda càrrega expansiva on les tensions apareixen de forma ascensional i condensada, convertint la peça en quelcom orgànic i dinàmic.

Temàticament el conjunt de la seva producció demostra una clara preferència per la representació del cos humà, amb inspiracions tant naturals com històriques, mitològiques o fantàstiques. També trobem conjunts escultòrics de gran format, realitzats a partir d'un tronc d'arbre, on figures i formes tortuoses es fonen en contraposats i contorsions inversemblants, que ofereixen a l'espectador múltiples lectures i l'empenyen a girar al seu voltant per tal d'arribar a percebre tota la seva força significativa. Lluny de la serenitat, el resultat serà una sensació inquietant, pertorbadora, vital, on la percepció del concepte fet objecte treu l'emoció a flor de pell.

Continuador de l'ofici patern, és a partir del 1956 quan comença a treballar el gran format. L'any 1964

participa al "Premio Isla de Ibiza" i comença a exposar regularment a les galeries d'Eivissa. Ja el 1973 és convidat a portar les seves obres a una mostra itinerant per Noruega, però aquesta gira no es pogué portar a terme perquè a la seva primera exposició individual, celebrada a la sala d'exposicions de "la Caixa" d'Eivissa el 1974, es va vendre tota la seva producció. El 1975 participa a l'exposició col·lectiva "Pintors d'Eivissa" al Palau de la Virreina de Barcelona, i també exposa a la Galería Exoteria de Madrid.

L'any 1977 es va inaugurar el seu monument "Es verro", encarregat per l'Ajuntament de Sant Antoni i instal·lat al camí de sa Vorera, a la confluència dels carrers Ramón y Cajal, Ample i Soledat, al poble de Sant Antoni. La figura en pedra, de dues tones i mitja de pes i uns 2,40 metres d'alçada, és un homenatge al pagès eivissenc, que apareix representat en actitud de fer un uc. L'obra simbolitza la unió de l'astúcia amb la força bruta i és concebuda com un reconeixement de la laboriositat constant i sofrida dels homes i dones del camp eivissenc.

Hormigo va fundar, al costat de Paco Torres, Bert May i Hemio Michel, el "Grupo 77", que es presentà a Sant Antoni el 1978, i que aquell mateix any portà els seus membres a una exposició al Kulturkreis d'Oberursel a Frankfurt (Alemanya). El 1979 el grup es presenta a la Caixa de Catalunya i Balears d'Eivissa amb l'exposició "Homenaje a la Infancia", i també al Centro Cultural de la Villa de Madrid. Més endavant, el 1989, la Sala Cultural de "Sa Nostra" d'Eivissa tornarà a reunir els seus membres en una exposició sota el nom de "Grupo 77".

Des d'aleshores la seva obra manté una presència internacional, amb destacades exposicions com la presentada a la Galerie l'Oleils de Boef a París el 1983, l'exposició a la Galeria Nova de Hagen (Alemanya) el 1983, a la Galeria Palette de Wuppertal (Alemanya) el 1987, i a l'Institut Espanyol de Cultura de Munic (Alemanya) el 1988. Va formar part del grup R.B.K. (Ringbergischer Künstler) de Wuppertal, que va portar a terme les seves activitats del 1946 al 1996 i donà una presència permanent d'Hormigo a Alemanya.

Entre les seves molt nombroses exposicions a les illes, cal destacar la participació a la II Setmana Cultural d'Eivissa el 1976 i la participació al Saló de Primavera al Museu d'Art Contemporani d'Eivissa el 1978, on repeteix el 1980. Aquell mateix any exposa a la Casa de la Cúria d'Eivissa sota el títol "Homenatge a d'Aifa"; el 1981 exposa al Cercle de Belles Arts de Palma i porta la seva obra a la VIII Setmana Cultural d'Eivissa; el 1982 participa a l'exposició inaugural de la Galeria Skyros d'Eivissa, i el 1983 a l'exposició inaugural de la Galeria d'Eivissa, presentant també la mostra "Coses" a la Sala Cultural de "Sa Nostra" d'Eivissa. També participà en la mostra "Art a Eivissa 84" a la Sala de Cultura "Sa Nostra" d'Eivissa, que fou portada en gira per les Balears i a Barcelona. I el 1984 i el 1985 participa als cinquè i sisè Saló de Pri-

mavera del Museu d'Art Contemporani d'Eivissa. El 1988 participa a la mostra "Artistas Internacionales" a la Fundació Carlos Dudek d'Eivissa, i el 1990, a "CreatIbiza", organitzada per l'Ajuntament d'Eivissa.

Més recentment, la Galeria Skyros porta la seva obra a l'Exposició Universal de Sevilla de 1992 i participa a la "Feria Internacional de Arte de Granada Arte+Sur" del 1997. La seva obra és present a l'exposició "Eivissa, anys 60. El naixement de Babel", i a "Eivissa. L'art dels 70" del Museu d'Art Contemporani d'Eivissa, dels anys 1998 i 1999 respectivament; també a la Fira Internacional d'Art Contemporani Art-Ibiza el 1999.

La trajectòria de l'artista és recollida a un abundant material tant d'hemeroteca com bibliogràfic, entre el qual destaquen les referències a *Ibiza, la senda de los elefantes* i *Diccionario de los secretos de Ibiza*, de Mariano Planells; *En la isla del dios Bes*, per A. Barberó; el *Diccionario biográfico de las Pitiusas*, de M. Pesce; la *Gran Enciclopèdia de la Pintura i l'Escultura a les Balears*, del Govern Balear; i també figura a la pàgina web de "The electronic Live Ibiza", amb l'article "The sculptor of Ibiza", per Gary Hardy (2001).

La seva obra queda recollida a documentals cinematogràfics com "Ibiza es una fiesta", de Grañena; al documental alemany "Beautifule People"; a "Balears", de V. Roselló; i al monogràfic "Antoni Hormigo", de Renato Steinmeyer per la TV Bàvara i la TEF (1999). ■